

GÖYARÇIN

4

ISSN-0207-4710
2007-ci il



OYUNLAR

NAĞILLAR

KOMİKS

KİMSƏSİZ OĞLAN

Hind nağılı

Bir oğlan o qədər pis, o qədər ac-yalavac yaşayırdı ki, axırda çarəsizlikdən evindən, ailəsindən ayrılıb başqa bir ölkəyə üz tutdu. O, bir meşəyə gəlib çıxdı. Bu meşədə çoxlu vəhşi, yırtıcı heyvanlar yaşayırdı.

Ancaq bu kimsəsiz oğlan qərara gəldi ki, öz yoluna davam eləsin. O, yavaş-yavaş, heyvanlardan gizlənə-gizlənə gedəndə dəhşətli bir səs eşitdi. Bu nəriltili, gurultu heç bir heyvanın səsinə bənzəmirdi.

Oğlan qorxudan bir ağacın başına dırmanmaq istəyəndə gördü ki, nəhəng bir azman nəriləyə-nəriləyə ona sarı gəlir.

Qorxudan oğlanın tükləri biz-biz oldu. Ancaq özünü itirməyib qışqırdı:

- Ey, dayan, yerindən tərpənmə, yoxsa səni yandıraram.

Azman qəhqəhə çəkib güldü. Onun gülüşündən bütün meşə titrədi. Heyvanlar qaçıb gizləndilər. Quşlar qanadları ilə yuvalarının üstünü örtüldülər. Oğlan isə çəkinmədən bu qorxunc heyvanın qarşısında dayandı və ona hədə-qorxu gəlməyə başladı:

- Ey, hələ sən mənim kimliyimi bilmirsən. Sənin kimi azmanları mən cibimdəki qutunun içində saxlayıram. İnanmırsansa yaxına gəlib özün də bax.

Oğlan cibindəki güzgünü çıxarıb azmana göstərdi. Azman güzgüdə öz eybəcər sifətini görüb bərk qorxdı və oğlana yalvardı:

- Ağa, məni burax gedim. İndən belə mən sənin qulluğunda hazırım.

Oğlan özünü naza qoydu:

- Buraxmağına buraxaram, ancaq gərək söz verəsən ki, mən nə vaxt çağırısam yanıma gələcək, əmlərimi yerinə yetirəcəksən.

Azman həvəslə buna razılıq verdi. Saçlarından tük çəkib oğlana verdi ki, nə vaxt sənə lazım olsam, bu tükləri bir-birinə sür.

Onlar sağollaşdı ayrıldılar. Cavan oğlan isə öz yoluna davam eləyərək bir ölkəyə gəlib çıxdı. Çarın yanına gedib dedi ki, sənin pəhləvanları ilə güləşib öz gücümü sınamaq istəyirəm.

Çar öz pəhləvanlarına əmr etdi:

- Kim bu qərib oğlanı yıxsa, onu mükafat gözləyir.

Güləş meydanı hazırlanan zaman oğlan dalda bir yerə keçib tükləri bir-birinə sürtdü. O dəqiqə azman gəlib çıxdı. Oğlan ona dedi ki, mən pəhləvanlarla güləşəndə elə et ki, onların hamısını yığım.

Azman ağasına dedi ki, bu çox asan işdi və qaçıb gizləndi.

Güləş başladı. Oğlan hansı pəhləvana elini toxundururdusa, o, həmin dəqiqə yerə yığılırdı. Hamı heyrətə gəlmişdi. Cılız bir oğlan pəhləvanları bir-bir yerə sərirdi.

Çar vədinə əməl eləyib oğlanı mükafatlandırdı və onu bütün pəhləvanların başçısı təyin elədi.

Aradan bir xeyli keçdi. Meşədə bir yırtıcı pələng peyda oldu. O, şəhərə hücum edib adamları parçalayırdı.

Çar dedi:

- Kim o pələngi öldürsə, onu mükafat gözləyir.

Oğlan gülümsündü:

- Hökmdar, narahat olmayın, elə eləyərim ki, sabah pələng özü sizin yanınıza gələr.

Qərib oğlan yenə elə həmin qayda ilə azmanı yanına çağıraraq öz tapşırığını verdi.

Səhəri gün pələng quyruğunu qısıb çarın qarşısında baş əydi.

Çar yenə də oğlanı mükafatlandırdı.

Aradan xeyli keçdi. Düşmən ordusu həmin ölkəyə hücum elədi. Qoşunu qırmaq-çatmağa başladı.

Çar oğlanı yanına çağıraraq dedi:

- Pəhləvan, bir çarə qıl!

Oğlan dedi ki, hökmdar, narahat olmayın, sabah düşmən ölkənin çarının başını sənin ayaqlarının altına atacağam.

Oğlan daldaya keçib tükü-tükə sürtdü. Azman gələn kimi ona əmr elədi ki, düşmən ölkənin şahının başını nizəyə taxıb mənə gətir.

Azman əmri o dəqiqə yerinə yetirdi. Oğlan nizəyə taxılmış düşmən çarının başını öz çarının qarşısına atdı.

Çar bundan çox razı qaldı. Öz başındakı tacı kimsəsiz oğlanın başına qoydu.

Tərcümə edib işləyəni:
R.ƏLİYEV



Rəssam
Aytən



Nağıl vaxtı

ÇOXBİLMİŞ OĞLAN

Monqol nağılı

Qədim zamanlarda çoxbilmiş bir oğlan yaşayırdı. Onun balaca, bapbalaca bir atı var idi. Hər gün oğlan öz atını minib çapardı. Birdən at bir köstəbək deşiyinə düşdü. Xanın çobanları bunu görüb güldülər və onu ələ salmağa başladılar:

- Ey, orada nə gəzirsən?
- Köstəbək tutmaq istəyirəm.
- Vay səni, bu heç, bizim ağılımıza gəlməmişdi.
- Hardan biləsiniz. O dəqiqə görünür ki, sizin ağılız bu sıldırım qayada bitən ot qədərdir.

Çobanlar hirsələndilər. Onu atın üstündən götürüb bir kənara atdılar. Oğlan nə qədər çalışdısa ayağa durub ata mine bilmədi.

Elə bu vaxt başının dəstəsi ilə gezintiye çıxan xan arvadı yerə sərilib qalmış oğlanı gördü və soruşdu:

- Ey, sən burda neyləyirsən?
- Nə borcuna qalıb?
- Sənin ailən haradadır?
- Şimal dənizinin sahillərində.
- Dəniz nədi, o çəməne oxşayır?



Rəssam
Altay

- Oxşayır, ancaq onun üstündən tullanmaq mümkün deyil.
- Bəs torağay necə, onun üstündən uça bilərmə?
- Uçmağına uçar. Ancaq gerek onun hər lələyi bir evin üstünü örtə bilsin.
- Yəqin o ev yuvadan böyük olmaz.
- Yəqin ki. Ancaq bu evin bir başında it hürsə, o biri başında səsi eşidilməz.
- Yəqin ki, bu it bapbalaca kiçik boydadır.
- Ola bilər. Ancaq elə bir kiçik ki, heç bir dovşan qaçanda ona çata bilməz.
- Yəqin bu dovşan təzə doğulan dovşancıqazdı.
- Ola bilər. Ancaq bu dovşan bir sıçrayışla nəhəng dəvələrin üstündən tullana bilər.
- Yəqin bu dəvələr təzəcə doğulan köşəklərdir (dəvə balaları).
- Ola bilər. Ancaq onların hər birinin donqarının arası dərin dərəni xatırladır.
- Yəqin ki bu dərələr balaca bir çuxurdan başqa bir şey deyil.
- Hə, xanım, bu dəfə düz tapdınız. O çuxur xanın şapkasının içi boyda balaca və eybəcərdir. Xanım hirsələndi və əmr etdi ki, oğlanı qaranlıq zindana salsınlar. Bir dəfə xan zindanın yanından keçəndə oğlanı səslədi:
- Ey eybəcər gədə, deyirlər ki, sən çox hazırcavabsan. Cavab ver görüm sən zindandan azadlığa çıxmağına nə mane olur?
- Oğlan fikirləşmədən dedi:
- Mənə mane olan meşədə bitən ağacdı. Onu doğradılar kötüyə, mişarladılar taxtaya, mismarladılar xanın taxtına döndü.
- Xan oğlanın cavabından heyrətə gəldi və onu azadlığa buraxdı.

Tərcümə edib işləyəni:
R.ƏLİYEV

Nağıl vaxtı

İKİ AXMAQ

Lamba(Afrika)nağılı

İki oğlan var idi. Bir dəfə onlar səyahətə çıxdılar. Onlardan biri qabaqda, o birisi isə onun arxasınca gedirdi. Əvvəldə gedən oğlan kəndə çatanda adamlara dedi:

-O arxamca gələn axmağa deyın ki, bir qədər tələssin.

Arxada gələn oğlan kəndə çatıb adamları görəndə onlardan soruşdu:

- Deyin görək burdan bir axmaq keçdi, yoxsa yox?

Adamlar təəccüblənib dedilər:

- Bu oğlanların ikisi də axmaqdır.

P.S. Uşaqlar,sizcə adamlar bu sözü söyləməkdə haqlı idilərmi?

Rəssam
Aytən

QARA KİTAB MƏKTƏBİ

İsland nağılı

Qədim zamanlarda bir Qara kitab məktəbi var idi. Bu məktəbdə cadugərlik və bütün digər qədim elmlər öyrədilirdi. Bu məktəb yerin altında yerləşirdi. Onun bir dənə də olsun pəncərəsi yox idi. Bu məktəbdə həmişə zülmət hökmranlıq edirdi.

Qara kitab məktəbində müəllimlər də yox idi. Bütün elmlər kitablardan öyrənilirdi. Bu kitabların hər sözü odlu hərflərlə yazıldığından onları ancaq qaranlıqda oxumaq mümkün idi.

Bu kitabların oxunması üç ildən yeddi ilə qədər davam edərdi. Həmin müddət ərzində şagirdlər bir dəfə də olsun yerin üstünə çıxmaz, gün işığı görməzdilər. Ancaq hər gün uzun, tüklü pəncə yerin altına uzanar, şagirdlərə yemək gətirərdi.

Bu məktəbin sərt qaydası da var idi: şagirdlər təhsillərini başa vurub yerin üstünə qayıdanda şeytan axırıncı çıxmaq istəyən adamı tutub özü üçün qurbanlıq saxlayardı.

Bir dəfə bu məktəbdə üç oğlan təhsil alırdı. Bu islandiyalı cavanlardan birinin adı Samund, ikincinin adı Kaulvyur, üçüncünün adı isə Eynar idi. Onlar qərara gəlmişdilər ki, təhsillərini başa vurandan sonra üçü də birlikdə yerin altından birlikdə çıxsınlar. Ancaq Samund onlarla razılaşmadı. Dedi ki, yerin altından axırıncı mən çıxacağam.

Oğlanlar buna çox sevindilər. Onlar növbə ilə yerin üstünə çıxdılar. Samund da onların ardınca çıxmaq istəyəndə şeytan əl uzadıb onun plaşından yapışdı.

- Hara gedirsən, sən mənimsən.

Oğlan plaşını soyunub yuxarı qaçdı. Gün işığı onun üstünə elə düşdü ki, oğlanın iri kölgəsi yarandı. Şeytan onu tutmaq istəyəndə Samund dedi:

- Mən axırıncı deyiləm. Bax, məndən də sonra gələn var.

Şeytan kölgəni görüb özünü onun üstünə atdı. Samund isə tez qaçıb öz canını qurtardı.

Belə deyirlər ki, o vaxtdan Samundun kölgəsi yoxdur. Çünki şeytan o kölgəni tutub yerin altında saxlayıb.

Tərcümə edib işləyəni:
R.ƏLİYEV

KƏKLİK VƏ DOVŞAN

Fulba (Afrika) nağılı

Bir dəfə Kəklik və Dovşan mübahisə elədilər: «Görək kim yaxşı gizləne bilər?»

Kəklik dərin bir quyu qazıb başı üstə ora girdi. Bütün bədənini quyunun içinə soxdu, ancaq ayaqları çöldə qaldı.

Dovşan nə qədər axtardısa, Kəkliyi tapa bilmədi ki, bilmədi. Axır da Kəklik başı üstə dayanmaqdan yoruldu və Dovşanı səslədi.

- Dovşan, mən artıq yoruldu. Gəl bu zənbinin qulpundan tutub çıxart. Görürsənmi mənə necə ayağımdan asıblar?

Dovşan təəccübləndi, doyunca güldü və «zənbili» yerdən çıxardı. Kəklik quyudan çıxan kimi çirpib öz üstünün tozunu təmizlədi.

Gizlənmək növbəsi Dovşana çatdı. O, qaçıb kollardan birinin arxasında gizləndi. Kəklik axtardı, axtardı, ancaq Dovşanı tapa bilmədi. Birdən onun ağına nə gəldisə, bərkdən güldü:

- Ey, Dovşan, çıx, mən səni görəəm.

Bunu eşidən Dovşan qaçıb kolun dibindən çıxdı. Ancaq heç bilmədi ki, Kəklik onu görmürmüş.

İndi siz özünüz söyləyin kim daha hiyləgərdir: Kəklik, yoxsa Dovşan?



Rəssam
Altay



MACNANIN VƏSİYYƏTİ

Sota (Afrika) nağılı

Qocalmış başçı Macnan öz qəbilələrinin bütün üzvlərini yanına çağıraraq dedi: - Mən gedirəm. Arzum budur ki, birlikdə, sülh, xoşbəxtlik içində yaşayasınız.

Başçı öz çubuğunu ortaya qoyub əmr etdi ki, hamı öz çubuğunu götürüb gəlsin. Bütün çubuqlar bir yere yığılandıqdan sonra qoca onlardan birini götürüb adamlardan birinə verdi və tapşırırdı ki, çubuğu sındırsın. Oğlan asanlıqla əmri yerinə yetirdi.

Daha sonra Macnan bütün çubuqları bir yere bağlayıb əmr etdi ki, onları sındırsınlar. Adamlar nə qədər çalışdırlarsa, əmri yerinə yetirə bilmədilər.

Macnan qəbilə üzvlərinə dedi:

- Gördünüzümü tək çubuğu sındırmaq necə asandır? Onların hamısını bir yere bağlayanda isə çubuqları heç kəs sındıra bilməz. Bunu heç vaxt yadınızdan çıxarmayın ki, əgər təklikdə yaşasanız, düşmən asanlıqla sizi məhv edəcək. Əgər birlikdə olsanız, heç kəs sizə qalib gələ bilməz. Bunu heç zaman unutmayın.

Əziz balalar,
bu nağıl bizim
hansı nağılımıza
benzəyir?
Cavablarınızı
yazıb bizə
göndərin.

Tərcümə edib işləyəni:
R.ƏLİYEV

